

BESKÆFTIGELSE 26. januar 2019

DEBATINDLÆG

Opsvinget åbner døre for personer på kanten af arbejdsmarkedet

Skrevet af

Erik Bjørsted
Cheføkonom

Opsvinget på det danske arbejdsmarked har været med til at åbne døre for personer, som ellers har svært ved at komme i arbejde. Når der er gang i hjulene og rift om arbejdskraften, er det lettere for personer på kanten af arbejdsmarkedet at finde fodfæste.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Et af de helt store emner de sidste par år har været flaskehalse og mangel på arbejdskraft. I det ene nyhedsindslag efter det andet har arbejdsgivere og erhvervsorganisationer meldt om mangel på arbejdskraft. De har advaret om, at opsvinget kunne gå i stå.

Heldigvis kan vi konstatere, at dansk økonomi ikke ramte muren i 2018. Flaskehalse eller ej, så gik opsvinget ikke i stå, og jobfremgangen i 2018 har været på højde med jobfremgangen i 2017.

Samtidig kan vi glæde os over, at opsvinget har været med til at åbne døre for personer, som ellers har svært ved at komme i arbejde. Når der er gang i hjulene og rift om arbejdskraften, er det lettere for personer på kanten af arbejdsmarkedet at finde fodfæste på arbejdsmarkedet. Heri ligger der en vigtig pointe, som er værd at huske på, når man diskuterer flaskehalse, men som desværre alt for ofte glemmes i debatten.

At opsvinget er kommet personer på kanten af arbejdsmarkedet til gode kan bl.a. ses i beskæftigelsen for ikke-vestlige indvandrere. Omkring 1/3 af den samlede jobfremgang siden opsvingets begyndelse, kan henføres til indvandrere med ikke-vestlig baggrund. Samlet er fuldtidsbeskæftigelsen for ikke-vestlige indvandrere vokset med næsten 36.400 fra august 2013 til august 2018. Det fremgår af figur 1.

Væksten i beskæftigelsen for ikke-vestlige indvandrere skal bl.a. ses i lyset af, at antallet af ikke-vestlige indvandrere er vokset siden 2013. Det er dog langt fra hele forklaringen. Selv hvis man korregerer for befolkningstilvæksten blandt ikke-vestlige indvandrere, har der været en fremgang i beskæftigelsen for gruppen på næsten 13.400 fuldtidsbeskæftigede. Siden 2013 har ikke-vestlige-indvandrere derfor helt reelt fået en tættere og stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet.

Beskæftigelsesfrekvensen er fortsat markant lavere end for danskerne, men det går entydigt den rigtige vej. Også kvindelige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvens er på vej op. Det fremgår af figur 2.

Bemærk, at opgørelsen her ser på lønmodtagerbeskæftigelsen omregnet til fuldtidsbeskæftigede. Ser man i stedet set på antallet af lønmodtagere frem for fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere, vil beskæftigelsesgraden i figur 2 være højere end angivet.

Andre indikatorer tyder også på, at personer på kanten af arbejdsmarkedet har fået bedre fodfæste på arbejdsmarkedet. Langtidsledigheden er blevet halveret under opsvinget. Det fremgår af figur 3, som viser antallet af langtidsledige inkl. aktiverede. Stigningen fra 2017-2018 skyldes en ændret kategorisering af flygtninge og indvandrere i beskæftigelsessystemet.

Andre mål, som den internationalt sammenlignelige AKU-ledighed, som også fanger arbejdsløse, som ikke modtager dagpenge eller kontanthjælp, viser umiddelbart også en halvering i langtidsledigheden.

Antallet af overførselsmodtagere er også faldet og er på sit laveste niveau i mere end tyve år, ligesom antallet af kontanthjælpsmodtagere er faldet takket være de gode tider.

Alle disse statistikker peger på, at personer i udkanten af arbejdsmarkedet også har nydt godt af de gode tider.

Når snakken falder på flaskehalse og mangel på arbejdskraft, skal man derfor huske på, at et moderat pres på arbejdsmarkedet kan være en fordel for økonomien. Det kan sikre personer på kanten en tættere og stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet.

Hvis man samtidig via opkvalificering og en målrettet beskæftigelsesindsats får sikret grupper på kanten af arbejdsmarkedet en varig tilknytning til arbejdsmarkedet, kan gode tider være med til at forbedre strukturerne på arbejdsmarkedet.

Den vedvarende stigning, vi så i beskæftigelsen op gennem 90'erne, skyldtes ikke kun arbejdsmarkedsreformer, men skyldtes også de overvejende gode konjunkturer, som vi oplevede op gennem 90'erne, og at man forbedrede beskæftigelsesindsatsen for de arbejdsløse. Det kunststykke skal vi forsøge at gentage. Derfor skal vi ikke lade os gribe af panik, når arbejdsgiverne råber flaskehalse, men bruge tiderne til at få alle med.

Bragt i Ugebrevet A4 d. 26. januar 2019